

קואר שכל קוץ

ל. יצחק

1

אסיר

הפונדק שניצב בפאתי הכפר, היה חשוך ודומם בשעה זו שלאחר חצות. המרחב שסביב היה שקט. הקולות היחידים שנשמעו היו צהלות סוסים שנשמעו מדי פעם מהאורווה הסמוכה לפונדק. במרחק קצר מהפונדק התנשא עץ גבוה בעל מוטת ענפים מרשימה ועלווה שופעת. הצעיר שהיה צמוד לגזע העץ הרחב, התמזג בו וכמעט לא נראה. כבר יותר משעה הוא קפא על מקומו ללא תנועה, מבטו חלף על פני הסביבה שוב ושוב. משהיה בטוח שאף אחד לא צופה בו, התנתק מהעץ והתקדם לעבר האורווה.

דלת האורווה הייתה נעולה על ידי מנעול ברזל גדול. הוא פרץ את המנעול בקלות. דלת העץ חרקה כשהנכנס הדף אותה באיטיות. הוא סקר את סביבותיו, עיניו שהתרגלו אט אט לחשיכה הבחינו בנצנוץ שבקע ממספר זוגות עיניים גדולות. הוא המתין מעט עד שעניו תסתגלנה לחשיכה ואז החל לצעוד. הוא חלף בין הסוסים בוחן אותם במבטו. רטט התרגשות חלף בו, מולו ניצב סוס גבוה ומוצק בעל רעמה שופעת, הוא היה המטרה שלו. הוא נעל בחזרה את האורווה ומשך אחריו את הסוס, אחר כך טיפס עליו והתרחק מהאורווה בהליכה איטית. לאחר מכן סטה מהדרך הראשית והוביל

את הסוס לדרך צדדית.

הוא היה מרוצה, זה היה ליל המזל שלו, הסוס היה סוס משובח ומובחר, הוא יקבל עליו סכום יפה. במשך כמה ימים הוא עקב אחרי הסוחר העשיר שהיה בעליו של הסוס וחיכה להזדמנות. הלילה במפתיע לא הוצב שומר באורווה, הוא כנראה שתה יותר מדי ונרדם, מה שהפך את הגניבה לקלה. מוות בתליה שהיה העונש הקבוע בחוק לגנב סוסים, לא הרתיע אותו, הוא היה זהיר ומחושב. הוצאת הסוס מהאורווה שהייתה החלק הקשה יחסית, כבר הייתה מאחוריו. עכשיו יש לפניו כמה קילומטרים של דרך שוממה. ממנה יגיע לחווה נסתרת, שם יצבע את שערות הסוס וישנה אותו באופן שגם אם שוטרים יגיעו אליו במקרה, הם לא יוכלו לזהות אותו. לאחר שבועיים שלושה, החיפושים אחרי הסוס ייפסקו, ואז ייקח את הסוס למקום רחוק וימכור אותו לסוחר סוסים שקונה בלי לשאול שאלות מיותרות. הוא מעולם לא הצליח לשים יד על סוס כל כך משובח.

פתאום הוא משך במושכות והסוס נעצר. בהמשך הדרך עמדה עגלה וחסמה את כל רוחב הנהיג. זה היה מטריד. בשעה כזאת רק טיפוסים מפוקפקים מסתובבים בדרך מסוג זה. חוץ ממנו כמובן, הוא לא ראה את עצמו כטיפוס מפוקפק, הוא הקפיד לגנוב רק מאנשים בעלי אמצעים, הוא לעולם לא יגנוב מכפרי עני.

הוא התלבט מה לעשות, חזרה לאחור משמעותה לוותר על הסוס, וזו גם יכלה להיות עגלה של עובדי אורח תמימים שנתקעו בדרכם, אבל הוא חשש להתקרב. הוא לא היה חמוש. הוא סובב את הסוס לאחור, מבטו הצטמצם, הרחק משם נראו שני אורות מתקרבים. הוא החל להיות מודאג, הדרך היום עמוסה מדי, בעשרות לילות שעבר בה, הוא מעולם לא פגש אנשים.

מבטו המשיך לנדוד בין המרכבה שהייתה נראית נטושה, לבין האורות המתקרבים. האורות התקרבו, עכשיו הוא יכול היה להבחין בשני רוכבים שנשארו עששיות. צורת הכובעים אותם חבשו לראשם וצבע בגדיהם הזהה לא הותירו מקום לספק, אלו היו לוחמי הריינג'רס שגויסו להילחם בפשע. גופו התכסה בזיעה קרה. הוא סובב בחשש את הסוס לעבר המרכבה, הסיכון

מיושבי המרכבה עדיף ממפגש עם אנשי החוק. רק משהתקרב למרכבה הוא יכול היה לראות שני לובשי מדים שנשענו עליה והיו מוסתרים בצילה. הם התנתקו ממקומם והחלו להתקרב לקראתו.

“עצור”, נשמעה הקריאה.

הוא ירד מהסוס, השוטרים הקיפו אותו. הוא היה הלום ורעד בכל גופו, הרגיש כאילו הוא בעיצומו של חלום רע. רגע לפני שנדחק לעגלת המאסר הוא הביט בירת, יודע שזו כנראה הפעם האחרונה שהוא רואה מעליו את כיפת השמיים.

בבוקר למחרת קולין התעורר משנתו, הוא רצה להתהפך ולהמשיך לישון, המיטה הריקה של תום החרידה אותו. ליבו ניבא רעות. הוא התלבש במהירות ויצא לרחוב על מנת לחפש את אחיו הצעיר. בכיכר העיירה הוא ראה כמה התגודדויות אנשים ששוחחו בהתרגשות. הם הפסיקו לשוחח והביטו בו. מפלס החרדה שלו טיפס, ליבו החל להלום בחזקה.

הוא ניגש לרוכל מזוקן שעמד ליד עגלה גדולה שהיו מסודרות עליה שורות כעכים, ושאל בחרדה: “לואיס מה קורה?”

המזוקן הביט בו בסלידה ואמר: “תום נעצר אתמול עם סוס גנוב, אח גנוב יש לך”.

ליבו של קולין נפל, הוא הזהיר את תום ללא הרף שיפסיק עם הגניבות, לא מזמן הוא הבטיח לו שהפסיק לגנוב. הוא החל לרוץ לעבר בית המעצר העירוני.

“אין לך מה לרוץ”, שמע את קולו של מוכר הכעכים מאחוריו, הפעם הטון היה מרוכך מעט. “הם כבר לקחו אותו לעיר הגדולה”.

קולין חזר לביתו, עקר אחת ממרצפות העץ בחדר השינה, והוציא משם

שקיק מלא מטבעות. הוא ארז לעצמו תרמיל, רתם את הסוס שלו ויצא לדרך. לאחר רכיבה מאומצת נראתה עגלה שסביבה רכבו מספר שוטרים חמושים, אקדחים נחו בחגורתם ורובה ארוך היה תחוב באוכף הסוס שלהם. עגלת המאסר נעה באיטיות בדרך הראשית שהובילה לעיר הגדולה. המרכבה לא הייתה אלא ריבוע עץ שחור ונמוך שמשני צדיו היה סורג. האסיר שישב בתוכה לא יוכל להזדקף, אלא רק לשבת. קולין עקף את המרכבה מרחוק, הוא לא יכול היה להתקרב מדי, והביט לתוכה. ליבו שקע, תום ישב על רצפת התא בראש מושפל מכונס בתוך עצמו.

"תום", הוא קרא בקול, לא הייתה כל תגובה. הוא אימץ את כל כוח מיתרי קולו וצעק שוב: "תום". גם הפעם לא הייתה תגובה. קולין התייאש מלקרוא לאחיו. הוא המשיך לרכוב כמה דקות במקביל למרכבה מביט באחיו מנסה ללכוד את מבטו. לבסוף הוא הדהיר את סוסו ועקף את המרכבה. מרחוק נראתה גבעה תלולה שבראשה עמוד אבן גבוה, שהייתה עליו כמו חצוצרה גדולה. זה היה הסימן שהוא מתקרב לעיר.

קולין עצר את הסוס ליד בית עץ גדול, שראה ימים יפים יותר. הוא חצה מרפסת מבואה שהייתה בחזית הבית, ודפק על הדלת כמה דפיקות נמרצות. קולות הדיבור שנשמעו מתוך הבית נדמו. הוא לא המתין ופתח את הדלת בעצמו. בחדר הכניסה ישבו שלושה בחורים ששיחקו בקלפים. שניים מהם היו תאומים זהים מתולתלים עם זיק שובב בעיניהם, והיו בני גילו של קולין, השלישי היה צעיר יותר בעל שיער בלונדיני ומראה עדין. הם הפסיקו את משחקם, הבעת שמחה עלתה על פניהם למראה הנכנס. הם קמו ממקומם לחבק אותו. "מה קרה קולין שבאת לבקר את דודניך בעיצומו של סתם יום חולין?" שאל שון, אחד מהתאומים.

קולין השיב: "תום עצור, ראיתי אותו בדרך במרכבת האסירים. בעיירה דיברו שהוא גנב סוס. אתם חייבים לעזור לי. היכן רוג'ר?" אווירת העליצות שהייתה בחדר התפוגגה, בוב התאום השני אסף את הקלפים.

הצעיר ששמו היה דניאל אמר: "רוג'ר בעבודה, אלך להודיע לו שהגעתי".

הוא יצא מהבית וחזר לאחר כשעה מלווה באדם בשנות השלושים, בעל מבנה גוף מוצק וסבר פנים קשוח אך נעים. קולין נרגע למראהו, הם לחצו ידיים.

קולין אמר: "תודה שהגעת בשבילי, אני לא יודע מה לעשות".

רוג'ר ענה: "אני אעשה כל מה שאוכל למען הדודן החביב שלנו. יש כאן בעיר עורך דין טוב שחייב לי טובה, אלך אליו, אבל אצטרך כסף".

קולין הושיט לו את צרור הכסף שהביא אתו. רוג'ר פתח את הצרור, הביט אל תוכו ושתק. כל האחרים הוציאו מכיסיהם מטבעות והכניסו אותן לתוך הצרור. רוג'ר חבש את כובע הבוקרים שלו, סידר את עניבתו ויצא. לפנות ערב הוא חזר עם אדם מבוגר מקריח בעל פנים מאורכות וצרות, על עינו השמאלית נחו משקפיים בעלי עינית אחת.

הוא הסיר את כובעו והתיישב על אחד הכיסאות בחדר המבוא, קולין התיישב מולו מתוח.

העורך דין כחכח בגרונו ואמר: "אחיך נתפס כשברשותו סוס גנוב. המשפט ייערך בעוד כמה ימים. התובע במשפט יהיה ז'אן השריף, וכשהשריף הוא התובע אין לאף אחד סיכוי לצאת זכאי, ז'אן מעולם לא הפסיד במשפט. למרבה הצער במקרה הזה לא משנה מי יהיה התובע, הסוס שנמצא ברשותו של אחיך היה משטרתי, זה היה מארב שתוכנן על ידי השריף. הסוחר העשיר כביכול שהיה בעל הסוס, היה שוטר ממחוז רחוק. יש עדים שצפו באחיך מתחילת הגנבה עד סופה. סוחר הסוסים שהיה בקשר איתו הסגיר אותו, והם הולכים להפליל את אחיך בכל הסוסים שנגנבו בשנתיים האחרונות במחוז. זה תיק אבוד, שום עורך דין לא יסכים לייצג אותו. הדבר היחיד שאחיך יכול לעשות זה להכחיש את שאר הגנבות. מניסיוני, רק הנוכחות של השריף תשתק אותו, הוא יצליח לכל היותר לגמגם משהו, לא יותר".

עורך הדין שתק מעט מאפשר לשומעים לעכל את מה שאמר ואז הוסיף: "אין שום דבר לעשות. אני חוזר ומדגיש, אין שום דבר לעשות. המשפט יתקיים בעוד כמה ימים, גזר הדין יבוצע כנראה כבר באותו יום או לכל

היותר למחרת. תהיה עם אחיך כמה שיותר, נצל את הזמן שנותר לך להיות איתו".

עורך הדין קם ממקומו הוא הושיט לרוג'ר מסמך ואמר "מפקד הכלא הוא ידיד שלי השגתי ממנו אישור ביקורים בלתי מוגבל". הוא קד ויצא מהבית בשתיקה. צרור הכסף שרוג'ר הביא לו, נשאר על הכורסא שעליה ישב.

קולין נשך את שפתיו, מנסה לעצור בכוח את הבכי שעמד לפרוץ מתוכו. גם האחרים השפילו את מבטם, תום היה הדודן האהוב והשובב. המחשבה שהוא עומד לסיים בקרוב את חייו על חבל תליה הייתה בלתי נסבלת.

שעה ארוכה של שתיקה קשה חלפה, עד ששון אמר: "אולי נוכל להבריא את תום מהכלא?" ההצעה הפיחה מעט תקווה, והפיגה את האווירה העגומה ששררה בחדר.

קולין אמר: "אני יוצא מחר בבוקר לבקר את תום בכלא. רוג'ר, תבוא איתי ותלמד את השטח, אולי נמצא דרך למלט את תום".

2

ללא רוצא

מבנה הכלא היה מוקף בחומת אבן גבוהה שהתנשאה מעל הבתים שמסביבה. רוג'ר דפק על שער הברזל. חלון קטן נפתח בשער, מישוהו הביט בהם מבפנים ושאל: "מה אתם רוצים?"

קולין העביר אליו את האישור. השומר לקח אותו ולאחר זמן קצר נפתחה הדלת. הם נכנסו לרחבה גדולה פתוחה, במרכזה ניצב עמוד תליה, שמראהו גרם לקולין לצמרמורת. בקצה הרחבה היה מבנה מדכא, בן שתי קומות של חלונות קטנים מסורגים. השומר בכניסה אישר רק לאחד מהם להיכנס. רוג'ר נשאר לחכות בחוץ.

הסוהר הוביל את קולין במסדרון ארוך. שלף צרור מפתחות ופתח את אחת הדלתות, קולין נשם נשימות ארוכות ונכנס. החדר היה מחולק על ידי סורג, מעבר לו ישב תום בבגדי אסירים, ראשו שעון על הסורג.

המראה דיכא את קולין שאמר בקול הכי רגיל שהצליח להפיק: "היי, מה איתך?"

תום החל לבכות, כתפיו רטטו. "קולין תעשה משהו, אני לא רוצה למות,

עוד לא התחלתי את החיים".

קולין ליטף את כתפו של תום ואמר: "תום, יהיה בסדר. אנחנו נוציא אותך מכאן. לקחנו בשבילך את העורך דין הכי טוב שיש. אתה רואה, אנחנו יכולים להיכנס אליך כמה שנרצה". הוא לא סיפר את מה שאמר עורך הדין. "תודה קולין", אמר תום, "סליחה על כל הבלגן שיש לך בגללי".

"שטויות, מה לא עושים בשביל את. אם אודקק לעוד כסף יש לך משהו בצד?" תום הנהן בעוגמה, הוא כבר לא ייהנה מהכסף ההוא.

רוג'ר וקולין נכנסו לבית בשתיקה, סבר פניהם לא היה מעודד. רוג'ר אמר: "השמירה בבית הסוהר הדוקה, עשרות שומרים חמושים שומרים על המקום, מעל שער הכניסה יש שומר עם מכונת ירייה. המקום מוקף בקירות אבן מבוצרים וסורגי ברזל עבים. אני לא רואה שום אפשרות לשחרר משם את תום".

"אולי נחפור מנהרה לתוך המבצר?" הציע שון.

לבוב היה רעיון אחר. "לפני כמה שבועות קיבלתי מהרוקח אבקה משלשלת, כמעט יומיים לא יכולתי לזוז. אני מציע שיום לפני המשפט נכניס מהאבקה הזאת לכוס של השריף, ופשוט נשבית אותו".

רוג'ר שתק, הוא לא רצה להשבית את התקווה.

קולין אמר: "אני מציע שנבדוק את שתי האפשרויות. שון, אתה תסייר מחר ליד הכלא ותאתר מקום שממנו ניתן לחפור מנהרה. אתה בוב תלבש מחר את הבגדים הכי יפים שלך, תלך לפאב שהשריף נוהג לבלות בו, ותראה אם זה אפשרי להחדיר משהו לתוך הכוס שלו".

בבוקר למחרת סייר שון מסביב לבית הכלא. מחסן גדול שהיה נראה ריק לכד את מבטו. המחסן היה במרחק של כעשרים מטר מחומת הכלא, מיקום

מושלם לחפירה. שון קיווה שהמחסן עומד להשכרה.

הוא ניגש לקצביה שהייתה סמוכה למחסן ושאל את הקצב: "האם המחסן הזה עומד להשכרה?"

"המחסן עומד להשכרה", ענה האיש. "לכמה זמן אתה צריך אותו?"

ליבו של שון התרחב. השלב הראשון בתכנית מתקדם היטב. הוא השיב: "אני צריך אותו רק למספר ימים".

"לשם מה אתה צריך מחסן?" שאל הקצב.

שון נאלם, הוא לא התכוון לשאלה הבסיסית הזאת, הוא התחיל לגמגם תוך שהוא חושב נואשות על תשובה הולמת.

הקצב הביט בו במבט חודר ואמר: "לחפור מנהרה לתוך המבצר יארך לפחות חודש". הוא פרץ בצחוק מבחיל. שון קפא בחרדה, הקצב המשיך לצחוק צחוק פרוץ והביט בשון במבט רע. שון התעשת יצא מהקצביה והתרחק ממנה בריצה. הוא עצר אחרי כמה רחובות מתנשף, צחוקו הרע של הקצב הדהד באוזניו. הוא הביט לאחור והרגיע את עצמו, אף אחד לא רדף אחריו.

מספר שעות לאחר מכן בוב נכנס לפאב, הוא התיישב ליד הדלפק והזמין לעצמו כוס משקה. הוא הביט סביב בארשת חשיבות, מאודו לא ראה מבפנים מקום כל כך מהודר. כמה דקות לאחר מכן נכנס השריף, מבטו של בוב ליווה אותו בעת שהתיישב בשולחן צדדי עם כמה מעשירי העיר. מלצר שבידו מגש עם כוסות התקרב לשולחן והגיש ליושבים משקאות.

"באת לכאן לשתות או שהבאת משהו להכניס לכוס של השריף?" נשמע קול מצדו.

בוב נחרד. הוא לא הביט הצידה לראות את הדובר. הוא מיהר להוריק את כוס המשקה שלו לפיו, ואז קם ויצא מהפאב. הוא התרחק מעט, מצא פינה נסתרת והקיא.

ישיבת הסיכום הייתה מדכדכת. "חייב להיות איזה מוצא שעוד לא חשבנו עליו", אמר שון.

רוג'ר אמר: "אתם זוכרים שעורך הדין חזר ואמר 'אין שום דבר לעשות', הוא התכוון לרמוז לנו שגם מחוץ לכותלי בית המשפט, אין מה לעשות. אנחנו לא הראשונים הנואשים שמנסים לחלץ בן משפחה יקר מחבל התליה, השריף כבר חשב על הכול לפנינו. הגיע הזמן להשלים עם המציאות המכאיבה, ואתה קולין תנצל את מעט הזמן שנותר להיות עם תום".

קולין התקומם. "אני לא מקבל את זה, אני לא אתן לתום למות ככה, אני אמצא את הדרך להגיע לפטר מנהיג כנופית השודדים, האנשים שלו יפרצו לבית הכלא וישחררו את תום".

"למה לדעתך שפטר יעשה זאת?" שאל רוג'ר. "ככל שידוע, פטר הוא לא מנהיג דגול או ראש אגודת צדקה, למה שהוא יקריב את האנשים שלו בשביל תום?"

קולין השיב: "בוודאי גם לפטר האיום יש משהו שיקר לו, אני אדבר על ליבו ואעורר את רחמיו שיעזור לי".

רוג'ר אמר: "נשמע פנטסטי, אבל ככל שידוע לפטר האיום אין אפילו מילימטר של לב, הוא כנראה עבר טיפול כירורגי להוצאת הלב. הדבר היחיד שמדבר אליו זה עוד כסף ועוד רכוש, שום דבר חוץ מזה".

קולין לא ויתר ואמר: "אני אצא מחר לעיירה להביא ממנה מטמון קטן של תום, זה ישכנע את פטר האיום".

בבוקר שלמחרת, הבית היה שקט. קולין יצא מהעיר, רוג'ר חזר לעבודתו ואילו בוב ושוין ישנו. דניאל הסתובב בבית חסר מנוחה, הוא הרגיש צורך נואש לעשות משהו. לבסוף הוא גרר סולם עץ כבד השעין אותו על ריבוע שהיה פעור בתקרה, ועלה לעליית הגג. הוא האיר אותה בעששית שאחו

בידו. עליית הגג הייתה בעלת תקרה משופעת ונמוכה, והייתה מאובקת ומוזנחת, שכבת אבק עבה כסתה את הרצפה ואת החפצים שגדשו אותה, נראה היה ששנים רבות איש לא דרך בה. דניאל בעצמו לא ידע מה הוא מחפש שם. האבק חדר לריאותיו, הוא השתעל והלך מכופף לעבר חלון קטן בקיר בעליה ופתח אותו. קרן אור בקעה מהחלון הפתוח והאירה תיבת עץ קטנה שהייתה מונחת על הרצפה. דניאל התכופף ופתח את התיבה, הייתה בה חצוצרה מאורכת בעלת צורה לא שגרתית, אבל היה במראה שלה משהו מוכר, והיה גם מכתב. דניאל התיישב על הארץ והחל לקרוא את המכתב, פיו נפער בתדהמה.

3

קולות של קץ

אחרי הצהריים כשקולין חזר הוא מצא את כולם יושבים ומחכים לו.

"דניאל אומר שיש לו מוצא עבור תום", אמר שון.

"ספר לנו על זה", אמר רוג'ר לדניאל תוך שהדליק את המקטרת שלו. האחרים עשו זאת בעקבותיו.

דניאל יצא מהחדר וחזר עם תיבה לא מוכרת. הנוכחים הביטו בתיבה הישנה בסקרנות.

"מה זה?" שאל רוג'ר.

"מצאתי אותה בעליית הגג", אמר דניאל. הוא פתח את התיבה והוציא את החצוצרה.

"אולי תסביר לנו איך התיבה הזאת תוציא את תום מהמצב החמור שבו הוא נמצא?" שאל קולין בחוסר סבלנות בולט.

דניאל הושיט לו את המכתב וענה: "המכתב היה בתוך התיבה, תקרא בעצמך".

"אין לי סבלנות לקרוא, תאמר לי אתה מה כתוב בו", אמר קולין.

דניאל אמר: "כתב אותו סבא שלנו, הוא כותב שהוא הבעלים של כל המחוז כולו, הוא עזב לפני שנים רבות, הרבה לפני שנולדנו, ז'אן הוא השריף רק באופן זמני. סבא כותב שהוא יחזור באחד הימים, ז'אן יודח וייענש על כל מה שעשה".

המידע התקבל בתדהמה. הם המשפחה הענייה וחסרת הכול, חסרת הכוח וההשפעה, הם בעלי המקום כולו? הבית הגדול שבו גרו שהיה ירושה מהוריהם תמך במה שנכתב. דניאל ראה כיצד גווס מזדקף מעט.

רוג'ר היה מעשי ושאל: "מאוד נחמד לשמוע על עברנו המפואר, איך זה בדיוק יעזור לתום? גם אם המידע הזה נכון מי ששולט עכשיו בשטח זה ז'אן".

דניאל השיב: "החצוצרה היא המפתח, סבא כותב שאם ניקלע לבעיה עם ז'אן, נשתמש בה במשפט".

בוב ושון גיחכו בקול. רוג'ר שאל בחומרה: "איך החצוצרה המוזרה הזאת שאנחנו אפילו לא יודעים האם היא משמיעה צלילים, תפטור את הבעיה שלנו מול ז'אן? ז'אן הוא אדם קר מזג, גם אם נפוצץ דינמיט בתוך אולם המשפט זה לא יזיז לו".

דניאל השיב בשלווה: "לסבא היו ערכים שהוא רצה שעל פיהם העיר תנוהל, 'יושר, צדק וכבוד', הפוך מכל מה שז'אן מוביל, 'שקר, שוחד ורמיסת האחר'. ז'אן דרדר את המקום מבחינה מוסרית וערכית. בני המעמד העליון עושים ככל העולה על רוחם, רק גנבים קטנים כמו תום נענשים בכל חומרת הדין ללא חמלה. סבא כותב שלפני שעזב הוא הזהיר את ז'אן שהוא יחזור באחד הימים, וכשהוא יחזור צופר יתריע וישמיע קולות. ז'אן רועד בתוכו מהיום ההוא, הוא יודע שהקולות האלו מבטאים את הסוף שלו. לחצוצרה

הקטנה הזאת יש בדיוק אותו קול שיש לצופר. יש במכתב תווים מדויקים איזה קולות להשמיע. כשז'אן ישמע את קולות האבדון הללו, זה ישתק אותו הוא לא יוכל לתפקד".

שתיקה השתררה בחדר. היה קשה לנוכחים לעכל את הדברים, זה היה נשמע כמו הזיה, זה פשוט לא התקבל על הדעת. שון לקח משקפת בעלת עינית אחת ויצא מהבית, קריאה הפתעה שנמלטה מפיו הוציאה את כולם החוצה. שון צפה מהמרפסת לעבר הגבעה הרחוקה וקרא בהתרגשות: "החצוצרה שיש לנו כאן, היא דגם מוקטן של הצופר שעל הגבעה. זה הצופר שסבא התכוון אליו". המשקפת עברה מיד ליד. דניאל צפה בתשומת לב בצופר שעל ראש הגבעה, הוא נזכר שמראה החצוצרה היה מוכר לו ברגע הראשון, החצוצרה שמצא הייתה העתק מדויק שלו.

הם חזרו לתוך הבית ורוג'ר אמר: "איך שאני רואה את זה אין לנו מה להפסיד. החצוצרה הזאת זה מה כל שנשאר לנו לעשות, נחכה למשפט ונקווה לטוב".

דניאל אמר: "יש עוד משהו שצריך לעשות כדי שהמהלך יצליח, אבל זה כבר תלוי בתום".

קולין היה נסער וקרא ברוגז: "עורכי דין לא יכולים לחלץ את תום ולא כנופיות פושעים, ואתה אומר שפשוט נחצרץ בחצוצרת הקסמים והוא יצא לחופשי. אתם כולכם מקבלים את השטות הזאת ולא חושבים לעשות משהו? מצאתי מישו שייקח אותי לכנופיה של פטר האיום, הבאתי איתי את הכסף של תום, אני אלך לדבר אתו שיחלץ את תום". אף אחד לא ענה, הוא כיתף את התרמיל שלו על הגב ועמד לצאת.

רוג'ר אמר: "הנחתי את צרור הכסף שהעורך דין השאיר, מוסתר במרתף, אולי תזדקק גם לו".

קולין הניח את התרמיל ופנה לעבר קומת המרתף, רוג'ר הושיט לו עששית דלוקה. לאחר דקה החלו להישמע מלמטה דפיקות נמרצות. רוג'ר אמר: "הלשונית של דלת המרתף תקועה".

שון ובוב החלו להתקדם לעבר הירידה למרתף, תנועת ידו של רוג'ר עצרה אותם. "די לנו כרגע בבעיה אחת, אין צורך להתמודד עם שתי בעיות. קולין הוא אח מסור מאוד, הוא מודרך על ידי רגש עמוק, הוא לא חושב בהיגיון. אם הוא יגיע לפטר האיום עם הכסף, פטר לא ייקח ממנו רק את הכסף. תום לא ימות בשלווה, אם ידע שאחיו נהרג בניסיונות לחלץ אותו. אני בכלל בספק אם קולין יגיע אליו, אני מניח שמורה הדרך שמצא הוא נוכל בעצמו, הוא ייקח אותו למקום מבודד וישדוד ממנו את הכסף. וגם אם התכנית הזאת יכלה להצליח, האם קולין רוצה להפוך בעצמו לפושע? האם הוא רוצה לגרום להרג של שוטרים שלא עשו לו דבר?"

"עד מתי אתה חושב להשאיר אותו כלוא במרתף?" שאל דניאל.

"עוד כמה שעות לפחות", אמר רוג'ר. "אתה לא צריך לדאוג לו, היה הרבה שמן בעששית, והשארתיו לו שם מראש אוכל ושתיה".

"אז מה התכנית?" שאל שון.

רוג'ר השיב: "מחר בבוקר אני אלך לתום לספר לו ולהסביר לו מה נדרש ממנו. אתה דניאל תתאמן לתקוע בחצוצרה".

יום המשפט. תום ישב במסדרון בית המשפט, ממתין למשפטו. דרך הדלת הפתוחה נשמעו היטב הדיבורים ממשפט של אסיר אחר. קולו המדהד של ז'אן השריף החליש אותו, הדיבור שלו היה ברור, רהוט ומהוקצע, הוא היה משכנע ומנומק ובלתי ניתן לערעור, הראיות שהציג היו חדות, אי אפשר היה לסתות מהקו שלו. כל המשפטים שהיו עד אז, הסתיימו בהרשעה מוחלטת ומלאה.

תום נזכר במה שאמר לו רוג'ר אתמול, כשבא לבקר אותו בבית הכלא. הוא סיפר לו על המוצא המשפחתי המכובד שלהם, ועל החצוצרה שיכולה להציל אותו. אבל רוג'ר אמר עוד דבר, 'החצוצרה לבד לא תספיק, הצלחת

המהלך תלויה ברצון והאמונה של האסיר שז'אן ילך מכאן ושהשליטה שלו היא זמנית'. הוא עצמו אמר לרוג'ר שברור שהוא רוצה שז'אן יסתלק. רוג'ר הסביר: 'הרצון שז'אן ילך נמצא בתיעוב ובסלידה מהערכים שלו. אתה צריך להביט לו בעיניים בבז עמוק, ולהביע את הרצון ואת האמונה שהוא כאן רק באופן זמני, זה מותנה בכך שאתה לא רוצה במה שהוא מייצג'. תום הבין שהוא צריך להפסיק לגנוב סוסים לא רק בגלל החשש מהעונש, אלא בגלל שזה דבר רע. המחשבה שעד עכשיו הוא הלך בדרך שז'אן התווה, הייתה בלתי נעימה.

שני סוהרים התקרבו לעברו, ליבו החיש פעימות, המשפט שלו עומד להתחיל.

תום הוכנס לאולם המשפט כשידיו כבולות. קולין נשך את שפתיו. תום הבחין בזה וליבו נקרע מצער, הוא התבייש להביט בפניו של אחיו שהזהיר אותו ממה שעלול לקרות לו.

השריף נכנס לאולם ותפס את עמדת התביעה. הוא היה גבה קומה לבוש בבגדים שחורים, היה לו זקן כוס מחודד, שני אקדחים מבריקים תלויים בחגורתו, ונעל מגפי רכיבה מצוחצחים. הוא הביט בנאשם במבט מתנשא. המבט שלו הטיל חרדה בתום, הוא הרגיש כמו נמלים מטיילות על גבו. הוא השפיל את ראשו, לא היה מסוגל להישיר מבט לז'אן.

מזכיר בית המשפט הכריז על כניסתו של השופט, הנוכחים קמו ממקומם.

השופט דפק בפטישו והחל בדיון. הוא הקריא את שמו של הנאשם ונתן לתובע את רשות הדיבור. ז'אן נטל צרור דפים והחל להקריא: "החשוד 'תום' גנב במשך תקופה סוסים ומכר אותם".

הקולות בבית המשפט נשמעו היטב לדניאל שעמד ברחוב מתחת לחלון הפתוח. תום המתין במתח לתרועת החצוצרה. ז'אן המשיך לדבר ואז נשמע קול חצוצרה מוזר במקצת, איש מהיושבים באולם לא התייחס לקול שעלה מהרחוב.

ליבו של תום הלם בעוז, הפחד הלך והשתלט עליו. מבטו היה מושפל ונעוץ במגפיו של ז'אן, הוא לא האמין שיהיה מסוגל להישיר מבט לז'אן. ואז כף רגלו של ז'אן שנחה עד עתה על הרצפה החלה להראות סימני עצבנות קלים, הוא החל לתופף ברגלו על הרצפה.

תרועת החצוצרה נמשכה, לתום היה נראה שקולו של השריף אינו חד ורהוט כמו שהיה. תום שמבטו היה נעוץ כל העת במגפיו של ז'אן הבחין שהם החלו לנוע בחוסר מנוחה, עכשיו הוא הרקיד את שתי כפות רגליו ואז החל לטלטל את ברכיו לימין ולשמאל. תום הרים את מבטו בזהירות, עיניו של ז'אן שוטטו בעצבנות על פני האולם הקטן. מבטו ננעץ במבטו של הנאשם. תום נשם נשימה עמוקה והמשיך להביט בו מבלי להסיר ממנו את עיניו. ז'אן החל לאבד את שלוותו, הוא הפנה את ראשו לכל כיוון, סימני העצבנות שהפגין הלכו והתגברו.

הקראת כתב האישום הסתיימה בקושי. השופט הורה לתובע לעבור לחלק הראיות. ז'אן כחכת בגרונו והחל לדבר. תרועת החצוצרה שחדרה מהחלון הפתוח נשמעה שוב, עכשיו תום כבר היה בטוח הרבה יותר, הוא הישיר את מבטו לז'אן. מבטו המבוהל של ז'אן שוטט על פני האולם, הנאשם נעץ בו מבט בטוח של מי שידע מה הוא באמת. הוא השתתק. תום הסתיר את חיוכו. השופט הסתכל בשריף במבט לא מבין. הוא דפק בפטישו והורה לתובע להמשיך.

ז'אן החל לדבר ושוב נשמע קול החצוצרה, העצבנות של ז'אן נעשתה גלויה, הוא נשם נשימות מהירות ונעשה חיוור. חיוך בלתי נשלט התפשט על פניו של תום. השופט התרגז על העיכוב הבלתי מוסבר בתהליך המשפט, ודפק שוב בפטישו. ז'אן פתח את פיו, הוא הצליח להוציא מפיו רק שתי מילים, כששוב נשמע קול החצוצרה. עכשיו החרדה של ז'אן הייתה בולטת, זה כבר נעשה מצחיק. תום כבש את צחוקו רק בקושי. ז'אן איבד את עשתונותיו ונמלט מהאולם בריצה.

תום חש רווחה פנימית ועליצות, הוא לא שמע את השופט שקרא שוב ושוב לתובע לחזור לאולם, הוא גם לא שמע כיצד זיכה אותו מכל אשמה,

והטיל על המדינה לשלם לו פיצוי כספי. הוא בקושי הבחין בסוהר שהסיר ממנו את האזיקים שלחצו על זרועותיו, גם לא בקולין וברוג'ר שחיבקו אותו ולא הצליחו להסתיר את הדמעות שלהם. באותם רגעים הוא לא חשב על כך ששוב יראה מעליו את כיפת השמים. הוא ידע שהשתנה, וחשב באותם רגעים על עולם אחר נאצל יותר, עולם שז'אן כבר לא יהיה בו, עולם שישלטו בו ערכים אחרים. הקולות שהשמיע דניאל, היו קולו של הקץ של העולם הישן שלו עצמו, והוא חש כמיהה כבר לשמוע את הקול הגדול שיבשר את הקץ של העולם הישן כולו.

—

"כל עצמם של התקיעות כתוב מפורש בגמרא בראש השנה (טז.) כדי לערבב השטן'... על לערבב את השטן, התוספות (שם) ע"ב ד"ה כדי מביאים ערוך בשם הירושלמי כשהשטן שומע שופר פעם אחת 'בהיל ולא בהיל' קצת נבהל קצת נחרד, הוא פוחד אבל זה עוד לא פחד, הוא מרגיש שמטי זמניה להיבלע, לעבור מהעולם. זאת אומרת אותו שטן כשהוא שומע את התקיעת שופר שלנו, אז הוא שומע בזה את הסוף שלו, את המצב שהוא יעבור מהעולם.

והתוספות מביאים את הפסוק 'והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים מארץ אשור והנידחים מארץ מצרים והשתחוו להשם בהר הקודש בירושלים'. מה שכתוב בפסוק שביום ההוא שיתקע בשופר גדול, כל אלו שיש לשטן איזו שליטה עליהם... כשיתקע בשופר גדול אז כל האובדים וכל הנידחים חוזרים הביתה. אובדים זה מי שאיבד את המקום, הוא לא יודע מאיפה הוא בא... נידח זה נקרא מישהו שנדחה מהמקום ההוא, הושלך משם או שלקח את עצמו משם... וכל האבודים וכל הנידחים, כשייתקע בשופר גדול חוזרים הביתה... כל אחד חוזר למקום האמיתי שלו, למקום שהוא באמת בא

משם ולשם הוא באמת שייד. זהו השופר גדול.

השופר שלנו זהו שופר קטן כלפי השופר הגדול. זאת אומרת, השופר קטן משמיע את אותו קול, שיש בו משהו מהשופר גדול, וזה כל עניינו של השופר שלנו בראש השנה... וכשהשטן שומע את השופר שלנו את השופר של ראש השנה, אז הוא שומע כאן את הקול של האבדון שלו, שומע את הקול של הסוף שלו... היום הזה, זהו היום שבו המלך זקן וכסיל, תקיף. יש לו מציאות חזקה בעולם... הוא אוחז בנו חזק, ואנחנו נדמה לנו שהוא מציאות חזקה, מציאות איתנה, מציאות של אמת. השופר מגלה את הפקפוק במציאות שלו, השופר מגלה שהוא לא מציאות אמת... זה עצם ענין השופר.

מי שכך הוא שומע את השופר, כמה שנשמע יותר את השופר בצורה כזאת, יותר נזכה בדין. כך זוכים בדין, על ידי ערבוב השטן. זאת אומרת זוכים בדין על ידי גילוי שהשטן הוא בעצם מציאות עראי, מציאות שהיא שעומדת להתבטל, היא בעצם לא מציאות".

[משיחת הגאון המופלא רבי משה שפירא זצ"ל, ערב ראש השנה תשס"ז. המשל משקף רק את הבנתו האישית של הכותב, ודברי תורה הם כפטיש יפוצץ סלע המתחלק לכמה ניצוצות.]

לתגובות וסיפורים נוספים

לחסומים:

yitzhar22@gmail.com

הם יצאו

למסע ארוך ומסוכן, בניסיון נואש להגיע לצאצאי
השושלת המלכותית לפני הנשר הרומאי.

הם חשבו

שהם יודעים את תכליתו האמתית של מסעם, והפכו
בעצמם לנרדפים על ידי אויב נחוש מתוחכם ואכזרי.

אז בואו והצטרפו למצוד אחרי הגורל,

מסע חוצה יבשות העובר בערי העבר העתיקות,
רצוף קרבות וסכנות, שמרחפות מעליו תעלומות מאיימות.
מסע שהוא דילמה בין ציות לבין היגיון, ובין הטוב לנכון.

להורדת התקציר »

לחצו: yitzhar22@gmail.com